

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Justyna Alfawicka

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku K. Ż. (1), K. Ż. (2)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie

na skutek odwołania K. Ż. (1), K. Ż. (2)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 17 listopada 2014 r.

znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 listopada 2014r. w sprawie (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że brak jest podstaw do wyrażenia zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc marzec i kwiecień 2014r. ubezpieczonej K. Ż. (1) jako osoby współpracującej przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyli ubezpieczona K. Ż. (1) i płatnik K. Ż. (2). Wnieśli o jej zmianę poprzez wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie. W uzasadnieniu wskazali, iż nieprawidłowe opłacenie składek wynikało z błędu biura rachunkowego prowadzącego obsługę księgową płatnika. Od dnia 12 czerwca 2014r. ubezpieczona była niezdolna do pracy i wystąpiła o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od 12 czerwca 2014r. do 8 września 2014r. Odmówiono jej wypłaty wskazując, iż nie podlegała ona ubezpieczeniu chorobowemu z powodu zaniżenia podstawy wymiaru składek. Po otrzymaniu informacji w tym przedmiocie płatnik uzupełnił brakującą składkę i złożył wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie należnych składek po terminie. Dodał, iż od 12 czerwca 2014r. ubezpieczona wskutek błędu biura rachunkowego pozostaje bez świadczeń związanych z chorobą i macierzyństwem.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji. Dodał, iż w sprawie nie zaistniały szczególne okoliczności, które usprawiedliwiałyby nie dopełnienie ustawowego obowiązku płatnika składek.

Sąd ustalił:

K. Ż. (2) prowadzi działalność gospodarczą od 2010r. Polega ona na produkcji zniczy. Jego żona K. Ż. (1) pomagała mu przy prowadzeniu tej działalności. Na początku 2014r. płatnik zlecił biuro rachunkowemu (...) Spółka z o. o. z siedzibą we W. - obsługę księgową. Podjął taką decyzję, gdyż wcześniej prowadząc rozliczenia samodzielnie nieprawidłowo rozliczał i opłacał m. in. składki na ubezpieczenie społeczne. Zgłosił do ubezpieczenia społecznego i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego swoją żoną K. Ż. (1). Składki na to ubezpieczenie w podziale na określone fundusze za marzec 2014r. i kwiecień 2014r. odprowadził w wysokości wyliczonej przez biuro rachunkowe.

W dniu 12 czerwca 2014r. będąc w ciąży, K. stała się czasowo niezdolna do pracy. W dniu 14 sierpnia 2014r. złożyła wniosek o wypłatę zasiłku chorobowego. Decyzją z 18 września 2014r. odmówiono jej wypłaty tego świadczenia z okres od 12 czerwca 2014r. do 8 września 2014r. i za dalszy okres wskazując, iż nie podlega ona dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 13 marca 2014r. z powodu zaniżonej podstawy wymiaru składek. Podano, iż od 13 marca 2014r. jako podstawę wskazano kwotę 00, 0 zł a powinna być wykazana kwota za 19 dni współpracy a za kwiecień 2014r. zaniżono wysokość należnej składki.

(bezsporne).

W związku z tą decyzją ubezpieczona w dniu 16 października 2014r. złożyła wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie należnych składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie argumentując, iż składki zostały opłacone w nieprawidłowej wysokości wskutek błędu biura rachunkowego.

W dniu 23 września 2014r. biuro rachunkowe powiadomiło płatnika o wysokości skalski, która należy uzupełnić. W dniu 23 września 2014r. płatnik uiścił skalski na ubezpieczenie społeczne wnioskodawczyni w kwocie 439, 44 zł za miesiąc marzec 2014r. i w kwocie 715, 99 zł za kwiecień. Zaś w dniu 14 listopada 2014r. kwotę 264, 80 zł za marzec 2014r.

(dowody; akta ubezpieczeniowe)

Sąd zważył:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2015.121 t. jed.) objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony, z zastrzeżeniem ust. 1a. (tj. objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust. 4.).

Zaś ust. 2. tego przepisu stanowi, iż ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust. 1, ustają:

- 1) od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tych ubezpieczeń, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony;
- 2) od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, duchownych oraz osób wymienionych w art. 7; w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie (...).

W sprawie bezsporne jest, iż składki na ubezpieczenie społeczne w tym dobrowolne ubezpieczenie chorobowe K. Ż. (1) za okres od marca do kwietnia 2014r. zostały opłacone przez płatnika składek K. Ż. (2) w nieprawidłowej wysokości. Bezsporne było również to, że błąd w tym zakresie spowodowało biuro rachunkowe, któremu w zakresie obowiązków ubezpieczeniowych obsługę zlecił prowadzący działalność gospodarczą K. Ż. (2). Bezsporne było również, że od dnia

12 czerwca 2014r. K. Ż. (1) przebywała na zwolnieniu lekarskim. Bezsporne również były okoliczności związane z podjęciem przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej.

Ocenie sądu natomiast podlegały kwestie: czy opłacenie składki w terminie, ale w nieprawidłowej wysokości powoduje ustanie ubezpieczenia, jeśli tak to czy w tej sprawie zaistniały szczególne okoliczności, które uzasadniają przywrócenie terminu do zapłaty składek, a w konsekwencji objęcie K. Ż. (1) ubezpieczeniem chorobowym za marzec i kwiecień 2014r.

Wskazany wyżej przepis art. 14 ust. 2 pkt 2 stanowi, iż ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust. 1, ustają m.in. od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących (...). Należy wskazać, iż określenie użyte przez ustawodawcę w tym przepisie „składki należnej” nie jest przypadkowe. Oznacza pełną składkę a nie jakąkolwiek składkę (por. wyrok SN z 18 kwietnia 2012r. II UK 188/11 – LEX nr 1217208). Opłacenie składki w niepełnej wysokości jest zatem podstawą dla uznania, że zaistniały przesłanki do ustania podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z mocy prawa, od pierwszego miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono składki w pełnej i prawidłowo ustalonej wysokości. Opłacenie składki po ustaniu z mocy prawa dobrowolnego tytułu ubezpieczenia nie powoduje dalszego trwania ochrony ubezpieczeniowej z wygasłego stosunku ubezpieczenia. Co więcej ubezpieczenie to wygasa nawet w sytuacji, gdy ubezpieczona nie ponosi winy za nieopłacenie składki (por. m.in. wyrok SA w Rzeszowie z 3 lipca 2014r. III AUa 1349/13 – LEX nr 1493876).

Stąd zasadnie organ rentowy uznał, iż za okres, za który prowadzący działalność gospodarczą opłacił składki na ubezpieczenie społeczne współpracującej z nim żony w nieprawidłowej wysokości tj. od marca i kwietnia 2014r. nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Odnosząc się do kwestii związanych z instytucją przywrócenia terminu do opłacenia należnej składki, o której stanowi art. 14 ust. 2 pkt 2 zd. 2-gie ustawy o sus, tj. „że w uzasadnionych przypadkach Zakład na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie (...) należy uznać, iż w istocie, tak jak to organ rentowy wskazuje, w sprawie nie zaistniały żadne szczególne okoliczności, które takie przywrócenie terminu by uzasadniały.

Jak wskazał SN w postanowieniu z 14 listopada 2007r. sygn. II UK 65/07 (LEX nr 863989) – przyznana Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych kompetencja wyrażenia zgody na opłacenie składki po terminie, czyli uznania, że mimo nieopłacenia składki w terminie ubezpieczenie nie ustało, winna być dokonywana według kryteriów sprawdzalnych i sprawiedliwych. Wobec czego każdy wniosek w tym przedmiocie winien być rozpatrywany indywidualnie w odniesieniu do przyczyn, które przekroczenie terminu spowodowały. Takiej oceny winien dokonywać również sąd kontrolujący decyzje organu rentowego. Jako przyczynę uzasadniającą wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie można wskazać: chorobę ubezpieczonego, nagły wyjazd, brak pieniędzy wywołany przyczynami niezależnymi od ubezpieczonego, siłę wyższą, wypadek losowy, czy też inne okoliczności, które obiektywnie wskazują, że zapłata składek w terminie była niemożliwa, a niemożliwość ta nie była spowodowana tylko zaniedbaniem ubezpieczonego (por. wyrok SA w Łodzi z 8 sierpnia 2014r. III AUa 2219/13 – LEX 1511675). Jak wynika z bezspornego w tej części stanu faktycznego – nie opłacenie w terminie należnych składek przez ą spowodowane było błędem biura rachunkowego prowadzącego w tym zakresie obsługę działalności gospodarczej męża ubezpieczonej w oparciu o udzieloną mu umowę. Okoliczność ta nie uzasadnia przywrócenia terminu do zapłaty składek. Kwestię odpowiedzialności wynikających z nienależytego wykonania umowy zlecenia obciąża biuro rachunkowe. Działo ono w imieniu i na rzecz zlecającego taka obsługę w ramach posiadanego umocowania.

Stąd bez znaczenia jest spór między stronami, czy uzupełnienie składek do prawidłowej wysokości miało miejsce we wrześniu czy listopadzie 2014r.

Z tych względów sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego oddalił odwołanie.